

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10

W I E C Z O R N E

PARYŻ PRZYGNĘBIONY Z powodu dymisji Edena

Paryż, 22. 2. (A.) Dramatyczną zmianę w tonie rządu angielskiego przeżywa Paryż barzo głęboko. W ciągu wieczora okazało się, jak wielką wagę przywiązuje Francja do swej przyjaźni z Anglią i z jakim zainteresowaniem uczestniczy w kłopotach i trudnościach swej przyjaciółki z za kanału. Późnym wieczorem otrzymano już oficjalne potwierdzenie wiadomości o ostatecznym ustąpieniu Edena. Napięcie doszło do punktu kulminacyjnego udzielając się nawet szerszym kołom mieszkańców Paryża, wyczekujących przed pałacem ministerialnym na Quai d'Orsay i przed redakcjami wielkich dzienników. Wydanie nadzwyczajne „Paris Soir“, które ukaza-

ło się około północy, rozchwytano w mgnieniu oka. Nastrój pesymizmu został pogłębiony wiadomością, że następcą ministra Edena będzie lord Halifax. Podkreśla się przy tym niepożądany

CZYTELNIKOM

„NOWEGO DZIENNIKA“

wyjeżdżającym z Krakowa w godzinach popołudniowych, zwracamy uwagę, że WYDANIE WIECZORNE naszego pisma jest już do nabycia o godz. 3 po południu w kioskach Tow. „RUCH“, oraz u jego kolporterów na dworcu głównym i dworcu autobusowym. —

związek między atakiem na Edena, zawartym w przemówieniu Hitlera a powierzeniem polityki brytyjskiej osobistości znanej ze swych sympatyj proniemieckich. Nikt tu nie przypuszcza, by zmiana w rządzie mogła być wynikiem jakiegokolwiek presji zewnętrznej. Ten zbieg okoliczności uważa się za bardzo niebezpieczny, gdyż niewątpliwie zostanie mylnie komentowany w Berlinie i Rzymie, gdzie zbliżenie Anglii do państw osi uważa się tylko za kwestię niedalekiej przyszłości. Włoskie koła polityczne sądzą nawet, że już w ciągu najbliższych 2 dni oczekiwać można w Londynie urzędowej enuncjacji w sprawie stosunków angielsko-włoskich.

Schuschnigg uspokaja delegację żydowską

Wiedeń, 22. 2. (K.) Kanclerz Schuschnigg przyjął delegację przedstawicieli organizacji żydowskich, wobec której oświadczył, że wszelkie pogłoski, jakoby w Austrii miał zapanować kurs antysemicki, niezgodne są z

rzeczywistością. Kanclerz wezwał delegację, by w tym duchu wpływała uspokajająco na żydowską opinię publiczną.

Spodziewano się, że rząd austriacki wyda oficjalny komunikat o wizycie przedstawicieli lu-

dności żydowskiej u kanclerza Schuschnigga. Taki komunikat jednak dotychczas się nie ukazał, natomiast agencje amerykańskie przyniosły wiadomość o deklaracji kanclerza Schuschnigga przed delegacją żydowską.

Radziwiłł zaręczył się z księżniczką grecką

Ateny, 22. 2. (R.) Ogłoszono tu oficjalnie o zaręczynach księżniczki Eugenii, córki księcia Jerzego greckiego, wuja panującego króla Jerzego, z księżciem Dominikiem Radziwiłłem, sy-

nem księcia Hieronima i arcyksiężniczki Rene Marii austriackiej.

Z kraju „wrogów ludu“

Moskwa, 22. 2. (R.) Sąd republiki autonomicznej Osetji północnej skazał 11-tu weterynarzy na karę śmierci przez rozstrzelanie za

zorganizowanie masowego zarażania bydła. W okresie od 1932 do 1937 — jak przyznali się skazani — padło około 90 tys. sztuk bydła rogatego. Poza tym skazani przyznali się do prowadzenia walki bakteriologicznej z ludnością sowiecką przez zarażanie bydła przeznaczonego na ubój chorobami epidemicznymi.

DWA OSWIADCZENIA

— Nie chciałbym, aby Izraeliści wyszli z Polski, bo tak jak unia Litwy z Polską, acz różne były ich rasy i religie dała wielkość polityczną i militarną naszej Rzeczypospolitej, tak wierzę, że unia Polski z Izraelem powiększyłaby naszą siłę duchową i materialną. Najskuteczniejszym przygotowaniem Polski do odrodzenia jest zniszczenie przyczyn jej upadku, to znaczy połączenie i zbratanie wszystkich różnych ras i religij naszej ojczyzny.

(Wydanie Sejmowe Dzieł Adama Mickiewicza, t. XVI, str. 428)

— Rozwiązanie problemu żydowskiego widzimy w radykalnym zmniejszeniu liczby żydów w Polsce. Możliwe to jest jedynie w drodze przeprowadzenia planu emigracji żydów z Polski. Plan ten musi uwzględniać interesy Państwa i być całkowicie realny.

(Z przemówienia Szefa O. Z. N. gen. Skwarczyńskiego w rocznicę ogłoszenia deklaracji O. Z. N.)

NOZYCAMI PRZEZ PRASE

NARESZCIE WESOŁO!

„Warszawski Dziennik Narodowy“:

Zydom jest nareszcie wesoło w Polsce, o czym świadczą uwagi sprawozdawcy parlamentarnego pism syjonistycznych, Singera, o dyskusji sobotniej w Sejmie, w „Nowym Dzienniku“.

ROCZNICA

„Kurier Powszechny“:

Ogłoszona przez radio i za pośrednictwem paromilionowego nakładu egzemplarzy deklaracja programowo-ideowa przez płk. Adama Koca przejęta w imię ożywionej niewątpliwie najsłabszymi intencjami konsolidacji narodu polskiego — wszystkie podstawowe hasła t. zw. Stronnictwa Narodowego. Przejęte hasła w misterny sposób powiązane zostały z zwalczaną przez endecję i jej satelitów ideologią b. obozu niepodległościowego i z testamentem zmarłego Wskrzesiciela Ojczyzny. Ozon nastawiony był przede wszystkim na wchłonięcie endecji i jej przybudówek w celu stopienia ich w monopartyjny monolit. Walkę, którą podjął był z miejsca w terenie — cechowała duża pobłażliwość i tolerancja w stosunku do wszystkich, a już to specjalnie do tych z prawej strony przeciwników.

ZŁUDZENIE AKUSTYCZNE

„Kurier Polski“:

Tu właśnie następuje między kanclerzem (Hitlerem) a opinią światową rozdzźwięk najbardziej zasadniczy: ta opinia bowiem — której narodowy socjalizm zarzuca zbytnie przecięź przywiązanie do pokoju — tych właśnie „pacyfistycznych“ zapowiedzi niemieckich boi się najbardziej. Czuje za nimi wojnę — wojnę, której nie chce i której się boi. Nie wszystkie narody wypisały na swoich sztandarach, iż wojny nie chcą, ale jej się nie boją. Anglia, Francja, Holandia, Stany Zjednoczone mówią wyraźnie, iż zbyt dużo mają do stracenia na świecie, aby mogły nie bać się wojny. Społeczeństwom zaś tych wszystkich krajów — nie rządów, ale społeczeństwom, prasie, parlamentom, — ile razy z trybuny Niemiec brzmi słowo „pokój“ — tyle razy zdaje się, że słyszą słowo „wojna“... N.

Taws i Leopold nie opuszczają Austrii

Wiedeń, 22. 2. (K.) „Reichspost“ przyniosła przed kilku dniami wiadomość, że dwaj przywódcy hitlerowscy Taws i Leopold mają opuścić Austrię i osiąść na stałe w Niemczech. Onegdaj ukazało się w „Reichspost“ oficjalne sprostowanie tej wiadomości. Taws i Leopold nie mają zamiaru opuścić Austrii i wyjechać na stałe do Niemiec. Świadczy to tylko o tym, że hitlerowcy austriaccy przygotowują się do dalszych aktywnych wystąpień.

Fotel ministerialny po Edenie

obsadzony będzie dopiero w lecie

London 22. 2. (L) W brytyjskich kołach parlamentarnych uchodzi za rzecz pewną, że prem. Chamberlain nie obsadzi na razie stanowiska ministra spraw zagranicznych. Premier wychodzić ma z założenia, że ponieważ min. Eden ustąpił

nie zgadzając się na taktykę polityczną podjętą przez premiera,

byłoby rzeczą niestosowną obarczać obecnie nowego ministra odpowiedzialnością za kroki, które już przeprowadzone zostały przez szefa rządu brytyjskiego. Nie chcąc w chwili obecnej nikomu narzucić przeprowadzenia posunięć w zakresie polityki zagranicznej, do której premier zmierza, miał on zdecydować, że

narazie będzie sam prowadził politykę zagraniczną,

mając do pomocy lorda Halifaxa, jako tymczasowego kierownika agend ministerstwa spraw zagranicznych. Ponadto dla odciążenia premiera, zwłaszcza o ile chodzi o interpelacje poselskie w Izbie Gmin, tak licznie w dziedzinie polityki międzynarodowej, premier zamierza zamianować bardzo tegiego parlamentarnego podsekretarza stanu spraw zagranicznych na miejsce lorda Cranborne. Powszechnie twierdzą, że przewidywania co do osoby następcy Cranborne'a dotyczą obecnego parlamentarnego podsekretarza stanu spraw wewnętrznych Lloy-

da. Geoffrey Lloyd, liczący zaledwie lat 36, uchodził za jednego z najzdolniejszych polityków konserwatywnych młodej generacji. Był on przez długie lata prywatnym sekretarzem premiera Baldwina, obecnie jako parlamentarzysty podsekretarza stanu spraw wewnętrznych z wielką energią przeprowadzał przygotowania do obrony przeciwlotniczej ludności cywilnej kraju. Lloyd był niedawno w związku z tymi przygotowaniem w Niemczech i we Francji studiując zarządzenia przeciwlotnicze obu tych krajów i, jak wiadomo, miał dłuższą rozmowę z premierem Goeringiem. Lloyd odznaczył się wielkimi zdolnościami jako parlamentarzysta i dlatego według opinii, panujących w kuluarach Izby, nadawałby się specjalnie do odpowiadania na liczne interpelacje poselskie.

Koła parlamentarne przekonane są, że

po przeprowadzeniu przez prem. Chamberlaina pomyślnych rokowań z Włochami,

szef rządu brytyjskiego podejmie rekonstrukcję gabinetu i wówczas obsadzi na nowo nie tylko stanowisko ministra spraw zagranicznych, ale również szereg innych tek jak np. tekę kolonii, tekę ministra rolnictwa i tekę pierwszego lorda admiralicji. W każdym razie nastąpić to może

dopiero na początku lata po załatwieniu budżetu.

Ważne znaczenie wizyty posłów u Chamberlaina w sprawie Palestyny

London 22. 2. PAT. Jak się dowiaduje korespondent Pat. 4-ch wpływowych posłów Izby Gmin, a mianowicie Morrison, Wedgewood z Labour Party, Sinclair z partii liberalnej i Cazelet z partii konserwatywnej odbyli przed paru dniami rozmowę z premierem Chamberlainem i złożyli memoriał, w którym uzasadniali konieczność nadania statutu do minialnego Palestynie, wskazując na tego rodzaju rozwiązanie zagadnienia palestyńskiego, jako najbardziej celowe. Gdyby się jednak nie udało wprowadzić Palestyny do grona dominiów brytyjskich, to w każdym razie posłowie ci uważają za konieczne utrzymanie w mocy dla uratowania autorytetu brytyjskiego planu podziału Palestyny. Premier Chamberlain przyrzekł rozpatrzyć sprawę, wysuniętą przez wspomnianych posłów w najbliższym czasie. Aczkolwiek wszyscy czterej posłowie znani są w Izbie jako politycy, którzy stale otaczają opieką interesy Żydów, to jednak wystąpienie ich posiada, waż-

kie znaczenie zwłaszcza z tego względu, że uczestniczący w tej grupie poseł konserwatywny Cazelet powrócił dopiero niedawno z objazdu Palestyny, gdzie się dokładnie poinformował o sytuacji. Wiadomą zaś rzeczą w sferach miarodajnych jest, że premier Chamberlain udzielił dużo uwagi projektom posła Cazeleta.

Ks. Muckermann o sytuacji austriackiej

Wiedeń, 22. 2. (K.) W niedzielę wygłosił Jezuita ks. Muckermann w godzinach wieczornych odczyt, w którym omówił też manifestacje hitlerowskie podczas i po transmisji mowy Hitlera. Muckermann oświadczył, że ponury nastój zapanował teraz w Austrii. Wszyscy ludzie dobrej woli powinni skupić swe siły, by nie dopuścić do zniszczenia tego, co przez stulecia uchodziło za święte.

„Niech żyje nasz najbliższy premier Eden“

Londyn 22. 2. (K) Dymisja Edena odbiła się nader głośnym echem w angielskiej opinii publicznej. Przed mieszkaniem Edena zebrały się już w poniedziałek rano olbrzymie tłumy, manifestujące na cześć Edena. Przez cały dzień otrzymywał Eden depesze z wyrazami sympatii, m. in. ze swego okręgu wyborczego, którego wyborcy zapewniali Edena o swej trwałej i niezachwianej wierności. Liczni członkowie Izby Gmin otrzymali również od swych wyborców depesze, wzywające ich do poparcia stanowiska Edena.

Jeden z pierwszych, którego Eden wczoraj przyjął u siebie był sir Robert Vansittart dyplomatyczny doradca gabinetu. Sir Vansittart, którego losy pod wieloma względami podobne są do losów Edena, bawił u ustępującego ministra spraw zagranicznych 20 minut.

W godzinach popołudniowych zebrały się przed mieszkaniem Edena i przed parlamentem tak liczne tłumy, że policja musiała interweniować, by utrzymać porządek. Coraz silniejsze jest wrażenie, że angielska opinia publiczna solidaryzuje się z Edenem i że oburzenie tej opinii może przybrać rozmiary takie same jak za czasów Hoare'a, którego właśnie opinia publiczna zmusiła do ustąpienia.

Gdy Eden w godzinach popołudniowych wybrał się do parlamentu, by uzasadnić swą dymisję, towarzyszyły mu przez całą drogę żywe okrzyki: „Niech żyje Eden!“ „Nie chcemy rokowań z Włochami!“ „Niech żyje nasz

najbliższy premier Eden!“

Komisja spraw gwarantycznych partii konserwatywnej zbierze się w tych dniach, by zająć stanowisko wobec dymisji Edena. W

komisji tej niektórzy członkowie protestowali już przed kilku dniami, dyskutując o sytuacji austriackiej, przeciwko rokowaniom z Włochami.

Zwrot w polityce zagranicznej Anglii

Londyn 22. 2. (A) Ustąpienie ministra Edena ze stanowiska ministra spraw zagranicznych oznacza nie tylko zmiany personalne w gabinecie angielskim, ale i zasadniczy zwrot w angielskiej polityce zagranicznej. Minister Eden ustąpił mimo gorących prośb Chamberlaina i reszty członków gabinetu nie tylko z powodu różnicy programu w kwestii terminu rozpoczęcia rokowań z Włochami, ale i z powodu zwrotu w polityce angielskiej

dokonanego przez premiera wbrew opinii ministra Edena i Foreign Office. Premier Chamberlain wychodzi z założenia, że sama Francja i Anglia nie mogą zagwarantować pokoju europejskiego, zwłaszcza gdy sprzeciwiają się im solidarnie Włochy i Niemcy i dlatego konieczne jest porozumienie tych obu mocarstw nawet jeśli to wymagało pewnych ofiar

Piorunujące wrażenie dymisji Edena w Stanach Zjednoczonych

Paryż 21. 2. (K) Agencja Havasa donosi, że opinia Stanów Zjednoczonych jest mocno zaniepokojona ostatnimi wydarzeniami w Europie. Niektóre osobistości, które dotychczas popierały politykę Roosevelta — skłaniają się teraz raczej ku polityce izolacji. Na tę zmianę wpłynęły następujące okoliczności:

1) Brak wszelkiego nawet platonicznego protestu przeciwko naruszeniu niezawisłości Austrii,

2) Wiadomość, że Anglia zamierza uznać suwerenność włoską w Abisynii, co sprzeczne jest z doktryną sformułowaną swego

czasu przez Stimsona, ówczesnego sekretarza stanu spraw zagranicznych, po zdobyciu Mandżukuo przez Japonię,

3) Tendencja Anglii do wskrzeszenia paktu czterech, co Ameryka uważa za anulowanie zasady powszechnego bezpieczeństwa.

Dymisja Edena podziałała w Stanach Zjednoczonych jak bomba. Opinia amerykańska rozumie, że należy dążyć do utrzymania pokoju, ale nie można tego czynić pod groźbą. Prestiż Anglii w Stanach Zjednoczonych uległ bardzo poważnemu osłabieniu.

Amnestia w Sowietach

Moskwa 22. 2. (R) Prezydium najwyższej rady ZSRR z okazji 20-tej rocznicy czerwonej armii wydało ukaz o amnestii dla wojskowych skazanych na więzienie od lat 3-ich. Amnestii nie podlegają jednak skazani za przestępstwa antypaństwowe.

Dziś min. Poniatowski odpowiada na ataki przeciw sobie

Warszawa 22. 2. (A.) Sejm przystąpił dziś do rozprawy nad budżetem ministerstwa rolnictwa. Przepuszczalnie debaty będą bardzo ożywione a minister Poniatowski, który od kilku lat jest przedmiotem ostrej krytyki dziś będzie odpowiadał na liczne ataki. Kampania przeciwko ministrowi jest prowadzona na rozmaitych odcinkach. Istnieje wśród atakujących tendencja, by utrudnić sytuację ministrowi przez ograniczenie budżetu, względnie skreślenie kilku takich pozycji, które stanowiłyby wyraz niezadowolenia z jego polityki. Na dzisiejsze obrady sejmowe po raz pierwszy przybyło 2 nowomianowanych podsekretarzy stanu a mianowicie p. Dr. Jaroszyński i Michał Wierusz Kowalski, którzy z dniem dzisiejszym objęli urzędowanie. P. Wierusz Kowalski ma lat 34 i jest najmłodszym wiceministrem w rządzie.

Kara za zabicie niedźwiedzia

Warszawa 22. 2. (A.) W starostwie powiatowym w Baranowiczach odbyła się rozprawa karna przeciwko Karolowi Szejnhagenowi, oskarżonemu o zabicie w dn. 16 stycznia 1938 r. w lasach państwowych nadleśnictwa rzepichowskiego niedźwiedzia. W wyniku rozprawy, starosta powiatowy w Baranowiczach skazał Karola Szejnhagena na 500 zł. grzywny z zamianą na 3 tygodnie aresztu, na 6 tygodni bezwzględnej aresztu i na konfiskatę sztucera, z którego został zabity niedźwiedź. Jako wiadomo, niedźwiedzie w Polsce znajdują się pod ochroną.

Notowania giełdy warszawskiej

Warszawa 22. 2. (A) Dzisiejsze notowania giełdy warszawskiej (zamknięcie kursów):

Akcje: Bank Polski 111 1/4, Zyrardów 72 1/2, Węgiel 31, Ostrowieckie 55, Cukier 36, Starachowice 39 1/2, Lilpop 61 3/4. Tendencja utrzymana.

Papiery procentowe: 3 proc. inwestycyjna 1 em. 81 1/8, 3 proc. inwest. II em. 82 1/2, 4 proc. dolarowa 43, 5 proc. konwersyjna 68 1/4, 4 i pół proc. wewn. grube odcinki 65, 4 i pół proc. wewn. dro

Rozwiązanie „Żelaznej Gwardii“

Bukareszt 22. 2. (A) Szef „Żelaznej Gwardii“ Codreanu ogłosił okólnik, informujący, że jest zmuszony do rozwiązania z dniem dzisiejszym swej organizacji. Codreanu stwierdza, że w wytworzonych obecnie warunkach, jego partia nie może istnieć. Codreanu

daje do zrozumienia, że dzisiejszą decyzję powziął on pod przymusem i nie oznacza ona likwidacji ruchu, wzywa przeto członków swego stronnictwa aby swoją pracę kontynuowali dalej. Codreanu wyjeżdża w najbliższych dniach do Rzymu.

Dziś przemawia Delbos

Paryż 22. 2. (T) Zmiana na stanowisku kierownika polityki angielskiej nadaje specjalne znaczenie oczekiwanej debacie nad polityką zagraniczną, która ma się odbyć w piątek w Izbie francuskiej. Debata ta poprzedzona zostanie dyskusją na komisji spraw zagranicznych, która zwołana została na wtorek. Minister Delbos ma na posiedzeniu wtorkowym udzielić członkom komisji spraw zagranicznych wyjaśnień na temat sytuacji międzynarodowej, która zdaniem kół francuskich została

ostatnie wydarzenia londyńskie.

W kołach parlamentarnych nie oczekują we wtorek zbyt wyczerpujących wyjaśnień ze strony ministra Delbosa, ponieważ rząd francuski przed sprecyzowaniem swoich poglądów na sytuację międzynarodową

będzie musiał przeprowadzić głębszą wymianę poglądów z rządem londyńskim,

a w szczególności z nowym kierownikiem polityki spraw zagranicznych W. Brytanii.

poważnie skomplikowana przez

Trzymany na łańcuchu przez policjanta

Maruszczyk wchodzi na salę sądową

Warszawa 22. 2. (A) Proces Maruszczyki toczący się od dziś rana w Warszawie wywołał wielkie zainteresowanie. Sala sądowa przepelniona jest publicznością.

Bandyta od chwili przywiezienia do Warszawy t. zn. od niedzieli pozostaje pod niezwykle

silną strażą policji, znajdując się w areszcie rezerwy policji. Przybył on do gmachu sądowego na pół godziny przed rozpoczęciem rozprawy.

Najpierw wkroczył posterunkowy trzymający na łańcuchu zakutego w kajdany bandytę a z tyłu za nim kroczyli eskortanci. Bandyta ma zakute ręce podwójnym kajdanem zamkniętym na kłódkę a od kajdana idzie dłuższy łańcuch trzymany przez policjanta. Rozprawa trwa.

bne odcinki 64 1/4, 4 proc. konsolidacyjna grube odcinki 67 1/2, 4 proc. konsolidacyjna drobne odcinki 66 1/2. Tendencja mocniejsza.

W Berchtesgaden -- u Hitlera

Jak wygląda tajemnicza willa „führera“

Zasieki z drutów kolczastych, szeregi tablic z nakazami, w ponurą czerń przyodziani szturmowcy z karabinami, nabitymi ostrymi nabojami — ta idylliczna okolica, która ongiś była miejscem wypoczynku kuracjuszków z całego świata, nie wygląda dzisiaj na zdrojowisko. Dawni stali goście popularnego pensjonatu „Haus Wachenfeld”, gdyby im kazano znów odwiedzić ich idylliczną letnią rezydencję, nie poznaliby tej miejscowości. Przemily ongiś pagórek stał się niesamowitą twierdzą, otoczoną legendami...

„Pension Moritz“

Dookoła pensjonatu „Haus Wachenfeld” który od kilku lat jest miejscem wyczasów Hitlera, zmieniła się całkowicie idylliczna okolica. Wprawdzie istnieje jeszcze wiejski zajazd „Pod Turkiem”, który z drugorzędnej oberży stał się punktem zbornym wszystkich ciekawych, pragnących zajrzeć za gęste zasieki z drutu kolczastego: jeszcze istnieje „Pension Moritz” na Obersalzbergu, który nawet w pobliżu Hitlera nie zmienił swej nazwy i gdzie szukają wypoczynku pacjenci kasy chorych. Ale z pensjonatu „Haus Wachenfeld” który podczas wojny był lazaretem wojskowym dla oficerów marynarki, a później ulubionym pensjonatem, zrodziła się jakaś dziwna kombinacja ministerstwa, nowoczesnej fortecy i luksusowej willi. Należą do niej dzisiaj nie tylko niesłychanie szerokie szosy dojazdowe dla samochodów, ale również własne lotnisko. Bez specjalnego zezwolenia nie wolno przelatywać nad całą okolicą, a gdyby jednak miał się zbliżyć w te strony jakiś samolot we wrogich zamiarach, to z trawników w parku w ciągu minuty rozległy by się wystrzały najnowocześniejszych dział przeciwlotniczych.

Góra podminowana ekrazytem

Na jeszcze bardziej nie przewidziane wypadki podobno cała góra podminowana jest ekrazytem — ale te sprawy znajdują się już na pograniczu legendy, a zagwarantowane fakty są bez tego dość bajkowe i sensoryjne.

Gdy Hitler mieszka w Obersalzbergu, codziennie rano przylatują specjalnymi samolotami kurierzy z Berlina i udają się do nowo wzniesionej przybudówki, która jest jakby drugą kancelarią Rzeszy. Tutaj pracują, otoczeni lasami i górami, radcy i urzędnicy ministerialni również pilnie nad swoimi aktami jak gdyby przez okno mieli widok nie na otoczony legendą Untersberg, a na szereg domów na Wilhelmstrasse w Berlinie. Od czasu do czasu rozlegają się wystrzały z poblis-

kiego lasu: to gwardziści przyboczni Hitlera mierzą do drewnianej figury naturalnej wielkości żywego człowieka, ustawionej wśród gęstych drzew, aby się wprawić w szybkie unieszkodliwienie niepożądanych intruzów. Czasami miarowy krok oddziału gwardii przy bocznej przerywa świergot ptaków, a urywane zdania rozkazów rozlegają się w parku, gdy wrota się otwierają i obydwie wielkie czarne samochody Hitlera powracają ze spaceru.

„Pokój decyzji“

Stali współtowarzysze Hitlera w „Haus Wachenfeld” są oczywiście bardzo nieliczni i starannie przesiewani. Oto szofer Eryk Kempka jest jednym, któremu kanclerz pozwala kierować swoim autem; a oto obok niego byłby szef kuchni z berlińskiej restauracji Kanneberga, pierwszy w Niemczech specjalista, jeśli chodzi o kuchnię wegetariańską. Każda potrawa, która pojawia się przy stole, musi być najpierw spróbowana przez mającego służbę oficera gwardii przybocznej, który następnie towarzyszy młodej służącej — dziewczynie z pobliskiego Berchtesgaden — aż do stołu Hitlera.

Gabinet pracy kanclerza nie jest urządony do załatwiania ważnych spraw państwowych. Jeśli wymaga tego sytuacja polityczna, Hitler udaje się do przybudówki, do „drugiej kancelarii Rzeszy”, zaopatrzonej w telefony, dalekopisy maszynowe i krótkofalową stację radiową. Gabinet pracy w głównym gmachu jest raczej „pokojem decyzji” — przesiaduje w nim Hitler sam.

Przebudowa Wiednia

Przed gabinetem rozciąga się wielki taras który zachwyca wszystkich gości Obersalzberga. Rozciąga się stąd widok nie tylko na Austrię. Tutaj odbywają się konferencje z gośćmi kanclerza i tutaj wentylowane są zagadnienia europejskie. Nie ulega wątpliwości, że Schuschnigg właśnie na ten taras zaproszony został na konferencję z Hitlerem, do tej twierdzy tuż obok austriackiej granicy i niewątpliwie tutaj wyjątkowo szczegółowo opisywano mu całą okolicę, bardziej szczegółowo, niż się to opisuje rok rocznie gwiazdom filmowym, które przybywają do Hitlera z wizytą. A bodaj najciekawszą z rzeczy, jakie na tej górze można zobaczyć, jest owa... mapa Wiednia, o której pisała francuska publicystka pani Tabouis: mapa, na której niby na szachownicy, przesuwając można place, ulice i komplety domów. Na tej mapie uprawia Hitler w Obersalzbergu swoją ulubioną zabawę, polegającą na „pre-

przodkami, którzy żyli tak spokojnie, ani z naszymi wnukami, którzy przyszli na świat po „wielkich czasach”.

Wyznaję, że jedynie z przerażeniem mogę słuchać tego rodzaju słów, i że, co się tyczy mojej osoby, naprosto, ale gorzko żałuję, że urodziłem się w tych czasach przewrotu. Tak, tęsknię za tymi czasami, gdy człowiek, który pracował przez całe życie, mógł sobie powiedzieć:

„Moja starość będzie beztraska”.

Tęsknię za czasami, w których własny dom nigdy nie był zagrożony przez lotników. Tęsknię za tymi dniami, gdy mowa, który chciał podnieść namiętności masy, mógł się zwrócić najwyżej do dwóch tysięcy słuchaczy, gdyż głos jego nie wystarczał dla większej ilości.

Tęsknię za cichymi i pustymi rankami, gdy gazeta zawierała tylko wiadomości o kwitnieniu drzew i odlocie jaskółek. Płacę za wolnością i spokojem. Nie uważam, że hałas naszych czasów jest rzeczywiście interesujący. Nasycony okropnościami i zmęczonej wszystkimi mowami i kłamstwami, nie mogę się wzruszać tymi gigantycznymi katastrofami, a wzruszają mnie nieważne drobnostki,

a to pan zna?

Wykret

Aktor B... spotyka w kawiarni swego przyjaciela, malarza K...

— Co sądzisz o mej ostatniej kreacji?

— Hm... widzisz — odpart wymijające malarz — pożyczyleś mi niedawno 20 złotych, więc nie chciałbym ci teraz okazywać czarnej niewdzięczności!

Konsekwencje

— Coś zrobił z cygarami, które ci żona ofiarowała na imieniny?

— Rozdałem je pomiędzy mych przyjaciół. Teraz już nie mam ani jednego...

— Cygara?

— Nie, przyjaciela!

Sprawiedliwie

— Wiesz, mój drogi, to drzewo, pod którym poznaliśmy się kiedyś zostało trafione piorunem!

— Dobrze mu tak!

Nie ma ani jednego wroga

Babunia: — Mam już 90 lat i nie mam ani jednego wroga:

Wnuczka: — To budujące, babunia!

Babunia: — Prawda? Dzięki Bogu! — wszystkich ich cholera wyduśliła.

Nieodpowiedni film

Do kina chce wejść dama z pieskiem. Blieter zatrzymuje ją:

— Psów wprowadzać nie wolno!

— Dlaczego? Czy to nieodpowiedni film?

Słaby matematyk

Młody Kalapsik zdawał egzamin z zoologii. Po powrocie do domu ojciec zapytuje syna:

— No, jak tam?

— Fatalnie! Pomieszałem ośmiornicę z dwunastnicą!!

budowie” Wiednia na wzór przebudowy Berlina, która się już rozpoczęła w rzeczywistości. Ciekawe, czy wizyta kanclerza austriackiego przyspieszyła praktyczną realizację tej zabawy, czy też ją jeszcze bardziej oddaliła?

ANDRE MAUROIS

Smutne czasy

Istnieją ludzie, którzy mówią.

— Czasy, w których żyjemy, są nadzwyczajne. Posiadają one swe niebezpieczeństwa, ale czyż człowiek nie jest stworzony do niebezpieczeństw? A czyż kiedykolwiek istniały lata bardziej interesujące, niż ostatnie trzy dziesięciolecia? Pomyślmy tylko, że byliśmy świadkami i uczestnikami wojny, która gruntownie zmieniła mapę Europy, niż niegdyś czyniły to stuletnie walki; że przeżyliśmy nie tylko jedną rewolucję, jak ludzie na schyłku XVIII stulecia, lecz trzy, cztery, dziesięć rewolucji; że będziemy świadkami całkowitej zmiany sztuki wojennej dzięki rozwojowi samolotów; sztuki rządzenia dzięki rozwojowi radia, głośnika i wszystkich nowych środków propagandy; że każdego ranka, gdy otwieramy gazetę, znajdujemy w niej więcej nowości, niż nasi dziadkowie w ciągu 40 lat, jeżeli żyli między 1870 a 1910 rokiem. Wszystko to jest niezwykle interesujące i nie zamienilibyśmy się nawet, gdyby to było możliwe, za żadną cenę z naszymi

które niegdyś wzruszały ludzi.

— Co?... — powiedzą. — Pan już dziś dmie w róg starca, nie czekając na starość? Chwali pan przeszłość, gdyż był pan wówczas młody? Nie ma pan zrozumienia dla gorzkiego wdzięku niebezpieczeństw dzisiejszych czasów?

Na to mogę tylko odpowiedzieć, że często próbowałem wyrazić poezję naszych czasów, lecz że potrzeba zmian w człowieku ma również swoją granicę, że granica ta została osiągnięta, że potrzebne nam są teraz całe dekady, aby strawić wynalazki naszych uczonych i zastosować je do przyzwoitego użytku, że nieświadomość może mieć swój wdzięk, ale nie posiada go świadomość wielkich nieszczęść, że ludzkość przeżywa okresy przejściowe i okresy równowagi, a ja wolę równowagę.

Na to otrzymam pewno odpowiedź, że moje smutne rozważania są bezcelowe, gdyż bogowie kazali mi przyjść na świat w okresie przejściowym.

Tak jest, rzeczywiście, ale przecież nie muszę się z tego powodu cieszyć.

Zwróć nam nasze puste ranki, o Panie, nasze dni bez zdarzeń i nasze pogodne myśli!

HENRIK HELLER

Copyright by Gustie von Ujj, Wien III.

Kobieta między Pittsburgiem a Baku

12

Przekład autoryzowany

Streszczenie dotychczasowych rozdziałów:

Adwokat salzburski Dr Fryc Graumann po rzuca żonę i córeczkę, i ucieka ze swą przyjaciółką, skrzypaczką węgierską Jolą Kiss. Za sprawą kuzynki swojej, divy filmowej Alicji Pfann, Irena poznaje na koncercie Toscaniniego — Szweda Axela Sunina, międzynarodowego fabrykanta broni. Mąż jej po kilku tygodniach wraca do Salzburga, zjawia się u żony i prosi ją, by mu przebaczyła. Irena jednak nie może zapomnieć krzywdy jej wyrządzonej... Na drugi dzień po tej rozmowie Axel Sunin wyznaje Irenie swą miłość. Niedługo trwa sielanka. Rychło nadchodzi chwila rozstania...

Zenzi, hallo, Zenzi! — Irena obu rękoma dawała znaki tak znanej już sobie istocie w szerokim fartuchu. Przez otwarte okno napływało czarne od dymu zimne i obce powietrze miasta rodzinnego. — Zenzi!

Zenzi wreszcie usłyszała, przyleciała i wyciągnęła czerwone ręce po bagaż. Nie uśmiechała się, jej obojętna twarz chłopska nie okazywała żadnego wzruszenia.

— Proszę pani — rzekła Zenzi, ale witając się, wyprostowana jak żołnierz, który musi zameldować hiobową wieść — dziś nad ranem zabrał pan doktor nasze dziecko.

— Zabrał? — Irena nie rozumiała od razu doniosłości tej wiadomości. — Zabrał? Mój mąż?

— Przyszedł i po prostu zabrał ze sobą Gertę. Ona chętnie pozna. Cóż miałam czynić? — pytała się Zenzi jeszcze wciąż wyprostowana jak żołnierz — jest przecież jej ojcem.

Irena odczuła strach pełen gniewu, a uczucie to spłókało z niej zmęczenie i tak ją trawiący lęk przed życiem codziennym. — A Zenzi oddała dziecko — krzychała na służącą. — Co to ma znaczyć... zabrał dziecko? Gertę? Moje dziecko?

Ludzie na peronie zwrócili już na tę scenę uwagę, przysłuchując się z zainteresowaniem. Zenzi nie odpowiedziała, jej zastygła twarz chłopska była jak gdyby maską, która zawsze tryumfowała nad wszystkimi jej arcyłudzkiymi uczuciami, zupełnie nie reagowała, dopiero w aucie zaczęła obszernie opowiadać. A więc Graumann zjawił się o godzinie ósmej rano i zażądał od Zenzi, by Gertę natychmiast ubrała, chce bowiem dziecko oddać pod opiekę zakonnic. Jest skandalem, że Gertę pozostawiono bez żadnego nadzoru... Ostatnio zlatując z poręczy, mogła się nawet zabić. Dr. Graumann groził nawet, że przywoła policjanta, jeśli Zenzi dobrowolnie dziecka nie wyda; krzychał tak głośno, aż dr. Weisel wyszedł ze swego pokoju, a potem obaj panowie ze sobą coś rozmawiali, wreszcie dr. Weisel oświadczył: „Musz pani uczynić to, czego doktor żąda... Jest ojcem dziecka”.

Potem Zenzi umilkła, oddychając głęboko, jak gdyby pozbyła się straszliwego ciężaru. A Irena nie mogła w ogóle złapać tchu. Ogarnęła ją wściekłość, której dawno już nie знаła. Nie mogła oddychać, nie mogła mówić, w gardle jej zaschło... Fryc chce ją naturalnie skompromitować. Chce skorzystać z okoliczności, że zostawiła dziecko pod opieką służącej... Wszyscy ko jest tylko presją, by zmusić ją do powrotu. Ale ona nie powróci. Wydobędzie dziecko z klasztoru... To samo dziecko, które przed kilku miesiącami porzucił jak ścierkę. A teraz ma odwagę mówić o „braku opieki” i „opuszczeniu” dziecka.

Irena zapukała do szybki za plecyma szofera. „Do zakładu wychowawczego zakonnic!” Szofer mrknął coś i skrzywił na lewo.

— Pan dr. Weisel sądzi — zaczęła Zenzi, ale zaraz umilkła.

Jej pani nie słuchała wcale, co dr. Weisel sądzi, wyskoczyła z auta, zanim jeszcze się zatrzymało i pobiegła przez otwartą bramę nad którą widniał napis: „Dopuszczenie do mnie małuczkich”.

Pani Graumann biegła przez chłodny korytarz kamienny pełen obrazów świętych, obok drzwi, za którymi dzieci śpiewały, bawiły się, modliły się. Wreszcie natrafiła na zakonnicę w okularach, która zatrzymała Irenę jak wyrzuconą piłkę.

— Chcę mówić z przełożoną — zaczęła zdenerwowana młoda kobieta. — Moje dziecko jest u was, siostrzo, Gerta Graumann. Chcę ją teraz zabrać.

Zakonnica odpowiedziała, że dawno już minęła godzina przyjęć, że w sprawach szkolnych można mówić tylko między dziewiątą a jedną nastą, ale w tym szczególnym wypadku będzie się starała wyjednać przecież rozmowę z przełożoną. Poprowadziła ją przez drzwi, przez jakieś krużganki, w których odbijało się echo kroków, a potem musiała Irena usiąść w jakimś pokoju zaopatrzonym w kraty, na wysokim twardym zydlu i patrzeć na gipsową figurę świętą, ozdobioną papierowymi różami.

Zjawiła się przełożona, o miłym wyrazie twarzy ale o zimnych nieosobistych oczach człowieka, który żyje tylko w sferze fanatycznie pojmowanej obowiązkowości.

— Proszę o przebaczenie, wielbna matko, ale...

— Kochana pani Graumann — palce Ireny utonęły w jakiejś miękkiej ręce. — Niech pani siada, zawsze jestem do dyspozycji, gdy sprawa jest ważna.

Irena usiłowała zapanować nad swym wzruszeniem, które stłumił zresztą chłód tego pokoju nigdy nieopalonego, i powiedziała poco przyszła. W każdym jednak razie, nie owijając prawdy w bawełną, mówiła o faktach i czyniła swego męża. Jakkolwiek straszliwą jest ta

próba porwania dziecka. Może sobie wyobrazić jak dziecko się zdenerwowało, gdy je tak nagle zabrano z domu i umieszczono w obcym środowisku.

— Gerta — odpowiedziała przełożona spokojnym swym głosem — przedpołudniem wprawdzie nieco płakała, ale udało nam się ją uspokoić. Ma tutaj tyle towarzysztwa i zabawek, ile tylko chce. Siostra Teodora nalegała na to, by dziecko dziś wcześniej poszło do łóżeczka... Bądź co bądź przeżyło dziecko silne zdenerwowanie. Teraz — zakończyła zakonnica chłodno — Gerta już od dawna śpi.

Młoda kobieta gotowa do walki zarwała się ze swego miejsca — Chcę ją zabrać... Proszę ją zbudzić.

— To niemożliwe, kochana pani Graumann.

— Dlaczego nie można jej zbudzić?

— Można ją, rozumie się, zaraz zbudzić, ale nie mogę jej pani wydać... Nie wolno mi. Niech pani zrozumie — persadowała jej przełożona cierpliwie z głębi swego długoletniego doświadczenia — ojciec oddał mi dziecko, mogę je więc tylko zwrócić ojcu. Gdybym je pani oddała, naraziłabym się na konflikt z prawem...

— Ale... to przecież moje dziecko!

— I jego też pani Graumann.

— Porzucił ją, nas obie porzucił — krzyknęła matka Gerty, ale biało otynkowane mury klasztorne stłumiły ten okrzyk. — On nie ma najmniejszego prawa do dziecka.

Przełożona westchnęła. — Ilat rozmów tego rodzaju miała już w tym pokoju? — Jeśli mąż pani, jak pani sądzi, nie ma prawa do dziecka, nie będzie pani chyba trudno wywalczyć sobie swoje prawo do niego.

— Wywalczyć? Wywalczyć!, powiedziała stara zakonnica... Co za nowa przeszkoda. — Jak to mam rozumieć? Jak mam wywalczyć moje prawo?

— Naturalnie, w sądzie — brzmiała natychmiastowa odpowiedź. — A potem dodała ze zwykłym namaszczeniem w głosie. — Jeśli pani nie będzie wolała, by dziecko miało dom rodzicielski, to znaczy jeśli pani z mężem się nie pogodzi. Nikt z nas nie jest bez błędów — brzmiało dalej kazanie — musimy sobie wzajemnie przebaczać.

Powiedziałyby może jeszcze kilka innych tego rodzaju pobożnych zwrotów, ale ta młoda kobieta nie była zbyt wdzięczną publicznością.

— Przyjdę jutro... Czyba jutro będzie mi wolno zabaczyć Gertę? — przerwała jej, obserwując zdenerwowanymi oczyma okno zakratowane. Tam za oknem był prawdopodobnie ogród, a przez matowe szyby tułły się do ciepła jedyne żarówki kołysane wiatrem gałęzie drzew.

(C. d. n.)

W zwierciadle bieżącej chwili

Ludzie, zdarzenia i anegdoty

Rintelen nie traci przytomności umysłu

Ustawa amnestyjna, która pod naciskiem Hitlera została ostatnio ogłoszona w Austrii, objęła m. in. także b. ministra i ambasadora von Rintelena, który wieszany był w sprawie zabójstwa kanclerza Dollfussa.

Gdy odbywał się proces o zabójstwo Dollfussa, sprowadzono chorego Rintelena z sanatorium do budynku sądowego i na noszach wniesiono na salę. obrońca Rintelena wykorzystał ten fakt i apelował do uczucia litości wiedeńskich sędziów.

W pewnym momencie, w czasie trwania rozprawy, zauważono, że Rintelen zemdlał. W tej chwili jego obrońca zawołał:

Wnoszę, o odroczenie procesu, aby mój klient, 65-letni starzec, mógł najpierw wrócić do zdrowia.

— Przepraszam, mam tylko lat 50 — zaprotestował „omdlały” Rintelen.

Kronprinz, polityka i — małżeństwa

Exkronprinz, który, jak wiadomo, w związku z ostatnimi wypadkami w Niemczech z takim pośpiechem wybrał się na narty do Włoch, że aż zapomniał paszportu w Niemczech, opuścił ostatnio Cortina d'Ampezzo i spędza czas w St. Moritz.

Przyjaciele Kronprinza zwrócili się do niego z zapytaniem, ile prawdy jest w krążących słuchach, jakoby jego drugi syn, Ludwik Ferdynand upatrzony był na cesarza Niemiec, na wypadek ewentualnej restytucji Hohenzollernów.

— Mój syn — odpowiedział Kronprinz — jest w tej chwili niezdolny do tego, aby myśleć o polityce. On się żeni.

Istotnie. W maju br. syn Kronprinza ma poślubić księżniczkę rosyjską.

A po chwili Kronprinz dodał jeszcze:

— Czy nie sądzicie panowie, że w ogóle dużo ludzi żeni się w tej chwili w Niemczech?...

Była to wyraźna aluzja do małżeństwa marszałka Blomberga, które tyle wrzawy wywołało.

Wygodna sytuacja dra Funka

Dr. Funk, następca Schachta, przeżywał ostatnio ciężkie dni. W związku z wypadkami

wewnętrznymi w Niemczech obawiano się bowiem w Trzeciej Rzeszy wpływu wydarzeń na walutę i obniżenia się kursu marki niemieckiej. Obawy te jednak nie ziściły się, a Funk tym samym był w dobrym humorze.

Kiedy go zapytano, jakie jest jego zdanie o wydarzeniach, które tak szeroko omawiane były na całym świecie, Funk odpowiedział:

— Jedną z najprzyjemniejszych stron zawodu ekonomisty jest to, że on nie musi mieć żadnego zdania. Wystarczy jeśli — ma kurs notowań giełdowych.

Gdy królowa Wiktorja bawiła we Francji

Podróż króla angielskiego Jerzego VI. do Francji, która została oficjalnie zapowiedziana, wywołuje rzecz jasna szereg reminiscencyj historycznych o analogicznych podróżach władców Wielkiej Brytanii do nadsekwanskiej republiki. Nie tylko bowiem Edward VII i Jerzy V. odwiedzili Francję, ale jeszcze królowa Wiktorja spotkała się z Louis Philippem, a poza tym dwukrotnie zwiędziła Paryż za czasów drugiego cesarstwa.

W Fontainebleau znajduje się nawet pokój, nazwany „salą królowej Wiktorji”. Najciekawszą jednak przy tym rzeczą jest, że stopa królowej Wiktorji nigdy w tym pokoju nie stanęła. Przygotowano tam dla niej nocleg, tymczasem jednak ona w ostatniej chwili zmieniła decyzję i pozostała w Saint-Cloud. Mimo to nazwa została i nie osiągnęła jej żadne poprawki historyczne.

Winston Churchill i — 10 palców Clemenceau'a

Winston Churchill, o którym niedawno mówiono jako o człowieku, upatrzonym przez rząd angielski na urząd ministra lotnictwa, sprawował funkcję ministra już kilkakrotnie. Tak był on podczas wojny ministrem zbrojeń, a w gabinecie Baldwina sprawował od r. 1924 do 1929 funkcję ministra skarbu. Można zrozumieć, iż ten „enfant terrible” angielskiej Izby Gmin cieszył się rzadką sympatią Clemenceau'a, który wszak pod względem charakteru miał dużo cech podobnych do Churchilla.

Pewnego razu Churchill, bawiąc w Paryżu, odwiedził „Tygrysa” i rozmawiając z nim o wydarzeniach polityki aktualnej, powiedział:

— Tych, którzy mają zdrowy sąd o wypadkach, można by na palcach policzyć.

Clemenceau popatrzył przez chwilę na swe palce i rzekł:

— A mnie się zdaje, że mamy za dużo palców.

Hoover i Lorita

Herbert Hoover przybył ostatnio do Belgii, gdzie zaproszony został przez króla Leopolda III.

Kiedy ten b. prezydent Stanów Zjednoczonych znajdował się jeszcze na okręcie i przeprowadzał ostatnią korektę swego przemówienia, które przygotował sobie do wygłoszenia podczas uroczystości zorganizowanych na jego cześć, otrzymał nagle radiogram, który go mocno zasmucił. Dowiedział się bowiem o śmierci Lority.

Była to znana figura w American Union Building, gdzie kiedyś przygotowywano emisje radiowe przemówień prezydenta Stanów Zjednoczonych i dawała się często we znaki swoim gadulstwem.

Pewnego razu Lorita głośnym krzykiem przerwała najbardziej uroczysty ustęp przemówienia Hoovera, przemówienia, które skierowane było nie tylko do Ameryki, ale do całego świata. Wybuchł olbrzymi skandal, ale winowajca uszedł bezkarnie. Miłość Hoovera do Lority nie została też w niczym umniejszona.

Lorita była mianowicie — wspaniałą papugą.

Dzieje brody Bernarda Shawa

Niedawno temu zmarł we Włoszech oryginalny rzeźbiarz, książę Paweł Trubeckoj, który w sferach artystycznych uchodził za prekursora nowoczesnych kierunków w sztuce rzeźbiarskiej.

Przed wielu laty jeszcze Trubeckoj sporządził rzeźbę Bernarda Shawa, który był z dzieła mistrza na ogół zadowolony. Jednakże Shaw miał jedno tylko zastrzeżenie i podzielił się nim z rzeźbiarzem:

— Pańska rzeźba, powiedział Shaw, podoba mi się bardzo. Ale chciałbym teraz nosić brodę a la Jerzy V. Czy nie mógłby pan w tym kierunku przeprowadzić zmiany w mojej rzeźbie?

Trubeckoj oburzył się:

— Cóż pan sądzi, że ja jestem fryzjerem?

To Shaw przekonało. I aby nie zdezawuować swej rzeźby, Shaw postanowił zachować swą patriarchalną brodę (n)

Wzruszający los młodych Amerykanek

Maud Bewster powiedziała któregoś dnia do Johna Derricka:

— Nie mam już własnej woli, John. Kocham cię bezgranicznie. Zdaję całe moje życie przyszłe w twoje ręce.

John Derrick skinął poważnie głową:

— Musi tak być, Maud. Czyta się przecież o takich zdarzeniach w najlepszych powieściach. Co mówi twój mąż?

Maud wzruszyła bezradnie ramionami.

— Nie wrócisz do niego — powiedział John Derrick surowo — należysz do mnie.

— Tak — westchnęła Maud i pełen bólu wyraz pojawił się w jej dziecińczych oczach.

*

Adwokat George G. Haryman powiedział do Maud Bewster:

— Uczynię wszystko, co leży w moich siłach — ale rozwód będzie ciężko uzyskać, uprzedzam z góry.

Maud Bewster odpowiedziała:

— Myśli pan, że mój mąż nie będzie chciał dać mi wolności?

— Da pani wolność, ale muszę wpierw wiedzieć kto pokryje moje honorarium — powiedział George G. Haryman.

— John Derrick już to załatwi — mruknęła Maud Bewster.

*

John Derrick powiedział głosem drżącym ze wzruszenia:

— Więc on się zgodził. Dał ci wolność. Teraz należysz już naprawdę całkowicie do mnie. — Chcę cię nosić na rękach.

— Tak — westchnęła Maud Bewster — musisz to robić, bo ja nie mam przecież zupełnie swojej woli.

W oczach Johna Derricka zamigotały łzy:

— Maud, musimy zacząć życie od nowa. Jestem teraz zupełnie biedny, bo wszystkie moje pieniądze oddałem adwokatowi.

— Oh, ty kochany, — szepnęła Maud Bewster i podarła ze zdenerwowania chusteczkę, która kosztowała 10 dolarów.

*

George G. Haryman powiedział do swej młodej żony Maud, urodzonej Smith, i-o voto Bewster:

— Wszystko poszło dobrze, nieprawdaż, Maud?

— Aha... — Maud Haryman zaśmiała się czaru jąco. — Jestem taka szczęśliwa, że mam ciebie. Musisz mnie nosić na rękach. Ja nie mam własnej woli. Jestem jak liść wiatrem miotany.

Haryman schylił się i ucałował jej małą rączkę:

— Kiedy to kochanie, odkryłaś, że kochasz mnie nad wszystko?

— Wtedy, George, kiedy ujrzałam twoje honorarium.

*

Maud Haryman powiedziała pewnego dnia do Allana Mac Allistra:

— Allan, ja nie mam własnej woli. Jestem jak liść wiatrem miotany. Kocham cię nad życie.

Allan Mac Allister skinął poważnie głową:

— Musi tak być, Maud. Czyta się przecież...

*

I... historia zaczyna się od nowa. Bo to jest właśnie tragicznym losem wszystkich młodych Amerykanek, że nie posiadają własnej woli, że są tylko liśćmi miotanymi wiatrem, że kochają nad życie i że ich kochankowie muszą płacić honoraria adwokatowi. Dlatego to młode Amerykanki nie mogą nigdy poślubić ukochanych i muszą zawsze być żonami adwokatów.

M. ZOSZCZENKO

PELAGIA

Pelagia była analfabatką. Nawet się podpisać nie potrafiła. A mąż jej był odpowiedzialnym pracownikiem. I choć pochodził ze wsi, to jednak za pięć lat miejskiego życia we wszystkim się podciągnął. I nie tylko się podpisać, ale diabeł wie, czego by nie dokonał.

Bardzo się kłopotował, że ma za żonę analfabatkę.

— Ty, Pelagio, choćbyś podpisywać się nauczyła — inówill — Nazwisko moje takie łatwe, tylko dwie sylaby: Kuczkin, a ty i tego... nie nchodzi.

Pelagia ręką machnie, odpowiada:

— A mnie to po co? Lata nie takie. Ręka się tak nie wygina. Na co mi teraz liter się uczyć? Niechaj tam młodzi pionierzy, a ja i tak do starości dożyję.

Mąż Pelagii był jakiś taki bardzo zajęty i na żonę nie wiele czasu mógł marnować. Pokiwa głową: ech, niby, Pelagio, Pelagio! I umilknie.

Ale pewnego razu przyniósł jej jednak specjalny podręcznik.

— Oti — mówi — Pelo, najnowsze abecadło dla samouków, według najświeższych metod. Sam ci będę pokazywać.

A Pelagia cicho się uśmiechnęła, wzięła abecadło, pokłóciła w ręce i do komody, niech, niby, leży, może zda się potomkom.

Ak któregoś dnia zasiadła Pelagia do pracy — marynarkę mężowi zacerować. Siadła do stołu. Wzięła igłę. Wsunęła rękę pod marynarkę — coś tam szeleści.

— Może pieniądze? — myśli.

— Spojrzała: list. Czysta taka, porządna koperta, na niej cieniutkie literki, a papier pachnie jakby perfumą, czy wodą kolońską. Ściągnęła się serce Pelagii.

Czyżby — myśli — mnie oszukiwał? Czyżby tu serdeczne korespondencje z porządnymi damami prowadził i ze mnie, głupiej analfabетки kpiny sobie stroił?

Spojrzała Pelagia na kopertę, wyjęła list, rozłożyła: niepiśmiennej cóż z nim robić?

Pierwszy raz w życiu pożałowała Pelagia, że czytać nie potrafi.

Chociaż, myśli list to cudzy, to jednak muszę wiedzieć, co tam napisano. Może od tego życie całe moje się odmieni i lepiej mi na wieś jechać do chłopskiej roboty.

Zapłakała Pelagia, zaczęła przypominać sobie, że on jakby się w ostatnich czasach odmienił, ni by o wąsiki zaczął się troszczyć i ręce myć częściej. Siedzi Pelagia, patrzy na list i jak owca beczy. A przeczytać ani rusz. A cudzego spytać — wstyd.

Schowwała Pelagia list do komody, zacerowała marynarkę i siedzi, czeka na męża. A kiedy przy szedł nic po sobie nie pokazała. Na odwrót, spokojnie się z nim przywitała i nawet coś tam wspomniła że nie od tego, by się trochę pouczyć, bo za nadto jej obrzydło być ciemną, nie piśmienną babą.

Bardzo się z tego ucieszył.

No i doskonale, mówi, sam ci będę pokazywać.

— Cóż, pokazuj — odpowiedziała Pelagia i prze nikliwie się wpatrzyła w jego równe, podstrzyżone wąsiki.

Dwa miesiace z rzędu Pelagia co dzień uczyła się czytać. Cierpliwie sylabizowała, wywodziła litery, składała zdania. I co wieczór wyjmowała z komody znamieny list, starając się odgadnąć jego sens tajemniczy.

— Ale to łatwe nie było.

Tylko na trzeci miesiąc Pelagia uporała się z nauką.

Zrana, gdy mąż poszedł do pracy — Pelagia wy dostała z komody list i zabrała się do czytania.

Z trudem odcyfrowała cienkie literki; tylko ledwie wyczuwalny zapach perfum zachęcał ją do dalszej pracy.

List był zaadresowany do jej męża.

Pelagia czytała:

„Szanowny Towarzyszu Kuczkin!

Przesyłam wam zapowiedziane abecadło. Myślę, że wasza żona za dwa trzy miesiące posłędzie te wszystkie mądrości. Przekonajcie ją, wytłumaczcie, jak w gruncie rzeczy obrzydliwie jest być niepiśmienną babą.

Teraz, przed rocznicą, wszelkimi środkami likwidujemy analfabetyzm w całym kraju, a o swoich najbliższych jakoś zapominamy.

Tragedia rodzinna Trockiego

Trocki stracił troje dzieci

(Korespondencja własna „Nowego Dziennika” Wieczornego)

TROCKI

PARYŻ, w lutym.

Jak już doniosły depeze, w Paryżu zmarł

L. Siedow, syn Trockiego, wskutek ciężkiej choroby jelit. Dwie kolejne operacje, przeprowadzone na chorym w klinice Mirabeau, nie zdołały go uratować. Druga operacja została zdecydowana przez konsylium lekarzy jako ostatnia nadzieja utrzymania go przy życiu. W klinice nikt nie wiedział, że chory jest synem Trockiego. Siedow przywieziony został do kliniki pod zmyślnym nazwiskiem. Właściwe nazwisko chorego podano lekarzom dopiero w chwili, gdy położono go poraz drugi na stół operacyjny.

Zmarły liczył 32 lata. Aż do ostatniej chwili życia czuwała przy nim jego żona, z którą żył w Paryżu w skromnych studenckich warunkach.

Z rana 9 lutego Siedow zaczął się skarżyć na silne bóle w brzuchu. Bóle te wzmagaly się. O godzinie 6 wieczorem przewieziono go z podwyższoną temperaturą samochodem do kliniki Mirabeau. Na pytanie o nazwisko chorego, towarzysząca mu żona odpowiedziała:

— Mr. Martin.

Pod tym nazwiskiem Siedow został zapisany do księgi chorych. Natychmiast zebrało się konsylium lekarzy. Badanie chorego, oprócz podwyższonej temperatury i gwałtownego bólu, wykazało objawy skrętu kiszki. Postanowiono bez zwłoki dokonać operacji.

Operacja dokonana została o godzinie 9 wieczorem. Diagnoza lekarzy została potwier-

dzona: nowotwory na cienkiej kiszce. Operacja przeszła zupełnie szczęśliwie i w ciągu kilku dni lekarze byli niezłomnie przekonani, że uda się uratować chorego. 15 lutego objawy niedomogi kiszki pojawiły się na nowo.

U łóża „Mr. Martina” ponownie zebrało się konsylium lekarzy. Druga operacja została przeprowadzona o godzinie 9 wieczorem. Zwracając się do lekarzy z ostatnią prośbą, „aby zrobili wszystko możliwe celem uratowania chorego”, żona pacjenta oświadczyła, że na stole operacyjnym leży nie „Mr. Martin”, lecz syn Trockiego — L. Siedow.

Po operacji Siedow spędził stosunkowo spokojną noc. Zgon nastąpił o godzinie 11 m. 30 rano.

L. Siedow był starszym synem Lwa Trockiego i wraz z ojcem został wydalony z Sovietów do Turcji. Do czasu banicji z Rosji, Siedow spełniał przy ojcu obowiązki sekretarza. Na wygnaniu wrócił do pracy naukowej, wstąpił na uniwersytet berliński, ale musiał tam przerwać swe studia matematyczne z chwilą dojścia do władzy reżymu hitlerowskiego. Siedow przeniósł się do Paryża i kontynuował studia w Sorbonie. Uważa on był za zdolnego matematyka. W Paryżu brał udział w wydawaniu „Biuletynu opozycji” (bolszewików - leninowców).

Mieszkanie jego w Paryżu znajdowało się stale pod obserwacją agentów sowieckich. Podczas kradzieży archiwum Trockiego, aresztowany został niejaki Cz., który śledził Siedowa na ulicy. Śledztwo w sprawie zamordowania Ignacego Reisa ujawniło, że agenci GPU śledzili Siedowa w ciągu roku i przygotowywali nań zamach w Milhuzie. W ostatnich czasach policja francuska pilnie strzegła Siedowa. Jest rzeczą zupełnie naturalną, że na pierwszą wieść o śmierci Siedowa w sferach „trockistów” rozeszły się pogłoski, że Siedow został zamordowany przez agentów GPU.

Opinia lekarzy, którzy opiekowali się Siedowem w klinice, brzmi jednakowoż:

— Siedow zmarł śmiercią naturalną.

Lew Trocki miał czworo dzieci. Starsza jego córka popełniła samobójstwo w Berlinie w tragicznych okolicznościach, druga córka zmarła na suchoty w Sowietach, starszy syn Lew zmarł obecnie w Paryżu, a młodszy syn jest aresztowany w Rosji i znajduje się na zesłaniu, jeśli w ogóle żyje.

od naszych
KORESPONDENTÓW

KRONIKA TARNOWSKA

NOWY ZARZĄD P. C. K. W niedzielę dnia 20 bm. odbyło się walne zgromadzenie członków tutejszego oddziału PCK. Po przyjęciu sprawozdania kasowego i z działalności ustępującego zarządu wybrano nowy zarząd w następującym składzie: pp. Zofia Czejkova, dr L. Drożyńska, dr L. Bürbek, dr S. Goldman, dr S. Goździewski, A. Kaczorowski, dr C. Kossobucki, plk. Leukos Kowalski.

Koniecznie dokonajcie tego.

Pozdrowienia — Maria Blochina.

Pelagia dwukrotnie odczytała ten list i, żalownie zacisnąwszy wargi, czując jakąś ukrytą krzywdę, rozplakała się.

ki, dr M. Menderer, ks. dr M. Rec, insp. Styranka dr J. Walkowski i F. Wiśniowski.

DALSZY CIĄG DEBATY BUDŻETOWEJ W KAHLE. Rada kahalna na posiedzeniu swym dnia 20 bm. kontynuowała dyskusję szczegółową nad poszczególnymi pozycjami budżetu. Zabierali głos przedstawiciele wszystkich ugrupowań. Szczególnie „gorącą” była dyskusja przy dziale subwencji dla „magidów” przy czym głosami radnych agudowskich i mizrachistycznych uchwalono podwyżkę miesięcznej dotacji dla kaznodziei p. M. Hollandra. W dyskusji szczegółowej zabierali głos pp. Zeller, Grünbaum, Batist (Bund), Fessel, Schönwetter (Mizrachi) dr Schenkel, dr Chomet, dr Menderer (ogólni syjoniści) Rosenzweig, Mehr Kellner (Aguda), Hutter i Ginger (Jad Charuzim), Gersten i Chrapliwy (Klaus) Neuman (Bobowa). W późnych godzinach wieczornych zakończono dyskusję nad działami wszystkimi budżetu z wyjątkiem działu subwencji, wobec czego odroczone znowu posiedzenie Rady na poniedziałek dnia 21 bm.

W pętli paragrafu SPIEW DRUTÓW

Numer 2.34-56 zajęty.

Dzwoni Mężczyzna.

— Dzień dobry, pani — wita się. — Czy mógłbym mówić z mężem?

Jego głos jest jak gdyby przytłumiony, niepełny.

Kobieta jest ostrożna.

— Kto mówi? — zapytuje; jej głos jest niski.

Mężczyzna wymienia swe nazwisko.

— Męża nie ma w tej chwili w domu — mówi Kobieta i informuje się: — A w jakiej to sprawie?

Mówi melodyjnie, wypełnia słowa dyskretną muzycznością, każdy dźwięk wymawia inaczej. Głos jej jest młodzieńczy i zarazem dojrzały muzycznym bogactwem; jest kuszący.

Mężczyzna mówi teraz wolno:

— Czy to numer 2.34-46?

Może to niepewność hamuje bieg jego słów, a może mówi wolno, bo w jego uszach brzmi jeszcze dziwny — młodzieńczy i dojrzały; kuszący — głos Kobiety.

Kobieta śmieje się, jej głos staje się jeszcze dźwięczniejszy, jeszcze pełniejszy, jeszcze bardziej kuszący.

— Nie, proszę pana, to omyłka. Tu numer 2.34-56.

— Proszę nie odkładać słuchawki! — woła Mężczyzna, wykrzykuje to.

Jego krzyk jest szybki, jest w nim strach. Może boi się słów, które wykrzyknął, a może boi się, że Kobieta nie spełni jego prośby.

Ale Kobieta spełnia prośbę.

Przez chwilę przewodami telefonicznymi pły nie milczenie. Mężczyzna jest zakłopotany, nie zdaje sobie jeszcze z niczego sprawy. Kobieta czeka, jest nieco zaciekawiona.

I ona przerywa milczenie.

— Więc błędnie połączył się pan — mówi byle co, aby Mężczyźnie przyjść z pomocą, jej głos wydaje się teraz pieszczotliwie krągły, ale może to tylko często w kobiecym głosie czająca się macierzyńska miękkość wydaje się pieszczotą, lub obietnicą pieszczoty.

Mężczyzna odpowiada, mówi również byle co; w jego głosie jest początkowo wojownicza ostrość, jakby wydawał okrzyki wojenne, lub przed walką wyzywał przeciwnika, ale potem i jego mięknie, staje się śpiewny, pod jego słowami płynie pieśń miłosna.

Rozmowa trwa długo — dwie godziny, a może tylko pół godziny — przerywa ją Kobieta.

— Przyszły do mnie dwie panie — mówi łagodnie i ścisząc głos — musimy przerwać rozmowę...

— Jeszcze chwilę — woła Mężczyzna — jeszcze chwilę — powtarza, mówi za głośno.

Ale Kobieta odłożyła już słuchawkę, rozmawia z dwiema paniami, jest ubawiona przygodą, miłą i — jak sądzi — niegroźną.

Nazajutrz Mężczyzna znowu dzwoni.

— To dziwne — mówi trawestując obce słowa — raz usłyszeć i zakochać się...

Mężczyzna wypowiada te na pół żartobliwe słowa zbyt twardo; Kobieta ogarnia niepokój. Przewody telefoniczne stają milczeniem...

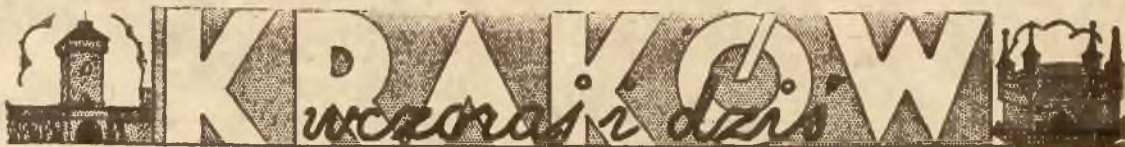
I znowu Kobieta przerywa milczenie.

— Pan nawet nie wie jak wyglądam — mówi — może mam sześćdziesiąt lat, może jestem garbata...

— Znam pani głos — odpowiada Mężczyzna — i w nim słyszę wszystko o pani...

Przewody telefoniczne napływają dalszymi słowami. Mężczyzna mówi o sobie — ma dwadzieścia jeden lat, jest studentem, jest wysoki, ma ciemne włosy i ciemne oczy. Kobieta pozornie pokpiwa z niego, ale w rzeczywistości tylko broni się — przed nim i przed sobą...

Następnego dnia Mężczyzna znowu dzwoni. Rozmawiają z sobą, jak starzy znajomi — o blaskach. Ale później głos Mężczyzny staje się chrapliwy... Mężczyzna prosi o spotkanie. Kobieta znowu ogarnia niepokój, silniejszy, niż poprzedniego dnia. Boi się dalej igrać; decyduje się zakończyć przygodę. Udaje zdziwienie prośbą Mężczyzny, mówi, że uważa nawet ich rozmowy telefoniczne za niewłaściwe, że nie ma zamiaru dalej postępować niewłaściwie. Mówi to śpiewnie — może chce zasłonić się tą

Wiesenberg - Grzymała Siedlecki

Głośna sprawa o plagiat dziś na wokandzie

Od blisko dwóch lat toczy się w sądzie krakowskim sprawa o plagiat literacki. — Jak wiadomo wystąpił ze skargą p. Leon Wiesenberg przeciw literatowi Adamowi Grzymale Siedleckiemu, twierdząc, że sztu-

ka „Czwarty do brydża“ jest plagiatem. Sprawa przeszła już dwie instancje i wróciła do Sądu Okręgowego, gdzie odbyła się już jedna rozprawa. Dziś sprawa znalazła się znów na wokandzie.

Skradzione wędliny -- ukryli na cmentarzu

Przed kilkoma dniami dokonano włamania do sklepu masarskiego Romana Koniecznego w Pilźnie. Włamywacze skradli pewną ilość towaru i zbiegli. W trakcie ucieczki zostali spostrzeżeni przez stróża nocnego który począł ich ścigać. Wówczas jeden z uciekających strzelił do stróża, nie trafiając

go jednak.

Dzisiaj rano Urząd Śledczy w Krakowie otrzymał wiadomość, że sprawców włamania ujęto. Jak się okazało, są to Karol Kowalski, szewc i Pinkas Zucker, krawiec. — Skradzione wędliny ukryli oni na miejscowym cmentarzu, gdzie je odnaleziono.

Nabożeństwo żałobne za ś. p. prezydenta Leo

Wczoraj z inicjatywy prezydenta m. Krakowa odprawione zostało w kościele Mariackim nabożeństwo żałobne za zasłużonego prezydenta Krakowa ś. p. prof. U. J. dr. Juliusza Lea, jako w 20 rocznicę zgonu. W nabożeństwie, wzięła udział rodzina Zmarłego, naczelnik wydziału wojewódzkiego Osiecki, rada miejska z wiceprezydentem dr. Klimeckim, pracownicy iniejszy i in.

Szkontrum prac przy budowie kopca na Sowińcu

Wczoraj przybyli do Krakowa członkowie komisji rewizyjnej z gen. Zarzyckim na czele, którzy przeprowadzili szkontrum działalności komitetu budowy kopca Marszałka Piłsudskiego na Sowińcu. W dniu dzisiejszym przybędą do Krakowa gen. Rouppert i mjr. Kaliciński dla przeprowadzenia okresowych badań w krypcie pod Wieżą Srebrnych Dzwonów.

Zagraniczni goście w Krakowie

Do Krakowa przybywają w dniu dzisiejszym przedstawiciele biura podróży Wagons Lits Cook z 10 stolic Europy. Goście zagraniczni zwiedzają zabytki Krakowa, poczym udadzą się do Zakopanego. Podróż pracowników Cooka ma na celu zapoznanie ich z walorami turystycznymi Polski.

Ile wojsko płaci za wynajem środków przewozowych?

Ostatnio ukazało się zarządzenie Wojewody krakowskiego, ustalające wysokość wynagrodzenia za dostarczone wojsku w czasie pokoju środki przewozowe w r. 1938. Wysokość niektórych stawek przedstawia się następująco: za wynajęcie jednokonnej podwozy z uprzężą i obsługą na dobę — 7 zł, za podwoję dwukonną — 10 zł, za konia z uprzężą i obsługą — 4 zł 50 gr, za rower — 2 zł, za motocykl z przyczepką — 10 zł, bez przyczepki — 8 zł, za samochód od 25 do 30 zł, za holownik rzeczny od 170 do 200 zł itd. Zarządzenie to wydane zostało w porozumieniu z Dowództwem O. K. i Izłą Skarbową w Krakowie.

śpiewnością — i natychmiast odkłada słuchawkę.

Nie podchodzi potem do telefonu. Mężczyzna dzwoni wielokrotnie, zgłasza się służąca.

— Pani nie ma w domu — mówi.

Mężczyzna zwraca się do Informacji Telefonicznej. Otrzymuje nazwisko i adres Kobiety. Zaczyna wystawać pod jej domem, pod jej oknami. I wtedy wkracza — Kobieta jest zameżna — drugi Mężczyzna.

Drugi Mężczyzna mówi twardo, władczo, zakazuje. Między Mężczyznami dochodzi do gwałtownej kłótni. Przechodnie zatrzymują się — zajście uliczne. Likwiduje je posterunkowy — jego głos brzmi tubalnie, jest w nim pewność siebie i nieustępliwość.

Numer 2.34-56 jest już wolny.

HOROW.

Teatr żydowski

Wtorek: godz. 8.45 „Czarodziejka“.

Teatr im. J. Słowackiego

Wtorek: godz. 8 wiecz. „Mężczyznom lepiej“.

— 00 —

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Królowa Wiktoria“ (Anna Neagle i Adolf Wohlbrück) i „Rycarze stepu“.

APOLLO: „Romans szulera“ (Sacha Guitry i Jacqueline Delubac).

ATLANTIC: „Aniol“ (Marlena Dietrich, reż. Ernest Lubitsch).

BAGATELA: „Gwiazda Riwiery“ i rewia: „Wesołe koszary“.

PROMIEN: „Oberża pod Paryżem“.

STELLA: „Pan redaktor szaleje“.

SZTUKA: „Księżę X“

UCIECHA: „Muzyka dla ciebie“ (Magda Schneider i Hans Söhnker).

WANDA: „Przedziwne kłamstwo Niny Petrówny (Isa Miranda, Fernand Gravet)

Gen. Haller wyjechał do Zakopanego

Wczoraj bawiący w Krakowie gen. J. Haller wyjechał do Zakopanego

Fleischerowa pozostanie w więzieniu

Wczoraj obrońcy Hindy Fleischerowej otrzymali orzeczenie sądu apelacyjnego z którego wynika, że sąd nie widzi podstaw dla jakich Fleischerowa miałaby zostać zwolniona z więzienia. Wobec tego Fleischerowa pozostanie nadal u sw. Michała.

Zamiast muzyki — ogień

Dziś o godzinie 9 przedpołudniem wybuchł pożar w mieszkaniu p. Józefa Artura Singera przy ul. Grodzkiej 18. Od krótkiego spięcia w radioaparacie zapaliła się firanka. Wezwano na miejsce straż pożarną, która ogień ugasiła.

Cenna rada

— W jakim wieku mężczyzna powinien wstąpić w związki małżeńskie? — spytał ktoś niedawno Bernarda Shaw'a.

— Odpowiedź jest bardzo prosta — odparł dowcipny pisarz. — Do czterdziestki mężczyzna nie powinien żenić się, a po czterdziestce — tym bardziej nie!

WIADOMOŚCI SPORTOWE

W MISTRZOSTWACH PIŁECZKI CELULOIDOWEJ NIE MA PARAGRAFU ARYJSKIEGO...

W niedzielę w drugim dniu mistrzostw Polski w tenisie stołowym odbyły się ćwierć i półfinały drużyn i indywidualne oraz ukończono mistrzostwa kobiet.

Do finału w konkurencji drużynowej zakwalifikowały się P. Z. L. Warszawa, T. C. L. Śląsk, Hasmonea Lwów, Hakoah Łódź, Samson Tarnów i Hakoah Częstochowa.

Odbyły się następujące spotkania. Hakoah (Częstochowa) — Hakoah (Łódź) 5:2, P. Z. L. (Warszawa) — T. C. L. Śląsk 5:2, Samson (Tarnów) — T. C. L. Śląsk 5:1, Samson — Hakoah Częstochowa 5:0, Samson — Hakoah Łódź 5:0. Dalsze spotkania odbywają się i ukończone zostaną prawdopodobnie w poniedziałek.

W rozgrywkach indywidualnych zakwalifikowali się do finału Pukiet (Śląsk), Ohrenstein i Blonder z Krakowa, Pytel i Gutek z Tarnowa, Rechtleben, Pietaczek, Klein.

W półfinale były wyniki następujące: Pietaczek — Klein 10:21, 15:21, Blonder — Pytel 16:21, 21:10, 21:13, Gutek — Rechtleben 21:17, 12:16, Pukiet — Ohrenstein 21:12, 21:16.

Do finału weszli zatem Gutek i Klein z Tarnowa, Pukiet ze Śląska i Blonder z Krakowa.

Jest to olbrzymi sukces okręgu krakowskiego, który stanowi najsilniejszy ośrodek tenisa stołowego w Polsce. Finały nie odbędą się przed poniedziałkiem zrana.

Jedyne rozstrzygnięcie zapadło w konkurencji pań, gdzie mistrzostwo Polski zdobyła Stokfiszówna (Gwiazda Warszawa), bijąc swą koleżankę klubową Nadelówną 21:18, 9:21, 21:15.

Wczoraj po północy zakończyły się w Częstochowie rozgrywki o mistrzostwo Polski w tenisie stołowym

Pierwsze miejsce i mistrzostwo Polski zdobył ponownie Samson (Tarnów), 2) P. Z. L. (Warszawa), 3) Hasmonea (Lwów), 4) Hakoah (Częstochowa).

W rozgrywkach indywidualnych mistrzem Polski został Gutek (Samson Tarnów), 2) Pukiet (Makabi Chorzów), 3) Klein (Samson Tarnów), 4) Blonder (Hagibor Kraków).

Mistrzostwo pań zdobyła zawodniczka warszawska Stokfiszówna (Gwiazda Warszawa), 2) Nadelówna (Gwiazda Warszawa), 3) Konstantinówna (Jutrznia Lwów), 4) Zeszłoroczna mistrzyni Polski Cichoniówna (RSKO Świętochłowice).

Otwarcie sezonu piłkarskiego w Krakowie

Wydział Gier i Dyscypliny krakowskiego okręgowego Związku Piłki Nożnej na rozpoczęcie sezonu piłkarskiego wyznaczył termin 6 marca. Rozegrane zostaną przede wszystkim pozostałe mecze z jesiennej rundy krakowskiej Ligi okręgowej.

Mecz hokejowy we Lwowie

Wczoraj późnym wieczorem odbył się we Lwowie towarzyski mecz hokejowy pomiędzy Czarnymi a Pogonią. Zawody przyniosły wynik nierozstrzygnięty 1:1 (1:0 0:1, 0:0).

Reprezentacja bokserska Węgier przegrywa z Danią 6:10

W Danii w miejscowości Aalberg rozegrany został międzypaństwowy mecz bokserski Węgry—Dania. Reprezentacja węgierska została pokonana w stosunku 6:10.

Jędrzejowska startuje w tegorocznych mistrzostwach Wimbledonu

Brukselski dziennik sportowy „Les Sports” zamieszcza specjalny wywiad z kapitanem polskiego związku Lawn - Tenisowego. Podając program turniejów, w których weźmie udział Jadwiga Jędrzejowska, radca Olchowicz podkreśla, że jest wykluczone, ażeby Jędrzejowska przeszła na zawodowstwo przed tegorocznymi mistrzostwami Wimbledonu.

wadzone duże zmiany. Zamiast kontuzjowanego Madejskiego wystąpił w bramce Pawłowski. Miejsce Giemzy zajął Michalski miejsce Góry — Piec II-gi, a miejsce Pieca I-go Chabowski. W czasie gry, jak zaznaczyliśmy, przeprowadzono kilkakrotnie zmiany w składzie naszej reprezentacji.

Prowadzenie dla Polaków zdobył Piontek w 7-mej minucie. Jak już zaznaczyliśmy się dzia bramki nie uznał, natomiast podyktował rzut karny dla Francuzów zamieniony w bramkę przez Vogla. Przewaga Polaków trwa jeszcze w dalszym ciągu, a owocami tej przewagi są dwie bramki zdobyte przez Wostalę i Wilimowskiego.

Po przerwie Francuzi dążą za wszelką cenę do wyrównania i grają niesłychanie brutalnie. Początkowo Polacy utrzymali grę otwartą, ale po kontuzjach trzech najlepszych zawodników załamali się i pozwolili Francuzom zdobyć trzy dalsze bramki przez Orliżę Walczaka i Vogla.

REPREZENTACJA HOKEJOWA ŁOTWY PRZEGRYWA Z DĘBEM

W poniedziałek wieczorem odbył się w Katowicach międzynarodowy mecz hokejowy pomiędzy reprezentacją Łotwy i Dębem. Zwyciężyła drużyna katowicka w stosunku 3:2 (2:1, 0:0, 1:1).

Gra rozpoczyna się odrazu w dość szybkim tempie, przy czym miejscowi zdobywają w krótkim czasie dwie bramki przez Ursonia i Knycińskiego. Zdawało się, że spotkanie zakończy się wysoką cyfrową porażką gości, tym czasem Łotysze rozgrywają się i stopniowo o-

panowują sytuację. Pierwszą bramkę dla nich zdobywa Launs, ustanawiając wynik pierwszej tereji.

W drugiej tereji przeprowadzonej w słabym tempie miejscowi mają kilka okazji podwyższenia wyniku, z których nie umieją skorzystać.

W ostatniej fazie gry najciekawszej obie drużyny dążą do poprawienia wyniku. Jeden z ataków gości kończy się bramką wyrównującą. Decydujący punkt zdobył na kilka minut przed końcem z ładnego solowego przeboju Burda.

ZWYCIĘSTWO JĘDRZEJOWSKIEJ W NICEI

Sukcesy Hebdy i Tłoczyńskiego w Bealieu

W poniedziałek odbył się w Nicei finał międzynarodowego turnieju tenisowego w grze podwójnej pań. Jędrzejowska, grając wraz z Francuską Mathieu pokonała w finale parę Weiwers—Omerby 6:2, 6:0.

W poniedziałek rozpoczął się międzynarodowy turniej tenisowy w Bealieu z udziałem Hebdy i Tłoczyńskiego. W pierwszej turze Hebda pokonał Deeda 6:2, 6:2 a Tłoczyński wygrał z Birelem w stosunku 6:0, 6:2.

DRUGA PORAŻKA PIŁKARZY POLSKICH WE FRANCJI

Rozegrany w poniedziałek w Lens wobec 12-tu tysięcy widzów mecz rewanżowy pomiędzy reprezentacją Polski Zachodniej i Francji Północnej zakończył się ponownie porażką polskich piłkarzy w stosunku 2:4. Do przerwy prowadzili Polacy 2:1.

Po niedzielnej fatalnej porażce polska reprezentacja starała się zrehabilitować, a ponieważ Francuzi wystawili słabszy skład, liczone powszechnie, że Polakom uda się tym razem uzyskać znacznie lepszy wynik. Rachuby te okazały się o tyle słuszne, że reprezentacja polska grała istotnie o wiele lepiej niż w niedzielę, a przed przerwą miała nawet zdecydowaną przewagę. Niestety na losach spotkania zaważył tym razem sędzia Belg Jorssen.

Francuzi grali niesłychanie brutalnie, na co sędzia zupełnie nie reagował. Ofiarami tej brutalnej gry padli Wodarz, Piontek i Nytz. W dodatku sędzia nie przyznał nam najzupełniej prawidłowo strzelonej bramki przez Piontkę, a w chwilę później podyktował rzut

karny dla Francuzów za rzekomy faul Dytki. Te skandaliczne decyzje załamały drużynę, zwłaszcza, że ciągle zmiany w składzie reprezentacji nie ułatwiły bynajmniej naszym piłkarzom zadania.

W składzie reprezentacji polskiej przepro-

POLSKA ORGANIZUJE MISTRZOSTWA NARCIARSKIE ŚWIATA

Jednogłośnie uchwała kongresu Międzynarodowej Federacji Narciarskiej

W poniedziałek rozpoczął się w Helsingforsie kongres Międzynarodowej Federacji Narciarskiej. Na kongresie rozpatrywano propozycję Polski powierzenia jej organizacji narciarskich mistrzostw świata w roku 1939. Po przemówieniu min. Bobkowskiego, kongres jednogłośnie przyznał Polsce prawo organizacji mistrzostw świata w przyszłym roku w Zakopanem.

Obrady nad innymi punktami porządku dziennego trwają.

Kwestia amatorstwa i sprawa udziału narciarzy w Olimpiadzie zimowej zostaną rozpatrzone na obradach wtorkowych.

Polska reprezentacja narciarska znajduje się już w Lahti, a w poniedziałek odbyła pierwszy trening na skoczni.